

Monologer til audition på Nissebanden i Julemandens Land

"Juleaften – ventetidens konge"

(Emne: At glæde sig til juleaften)

Altså... jeg ved godt, jeg har sagt det før, men NU kan jeg virkelig ikke vente længere! Jeg er ved at sprænge! Helt seriøst – jeg føler mig som en ballon, der bare bliver pustet og pustet op med julekrydderi og forventninger.

Jeg har krydset af i kalenderen hver dag siden december begyndte. Og ved du hvad? Jeg lavede faktisk selv en ekstra nedtælling. Med små tegninger og nisseklistermærker. Fordi... jeg elsker julen. Ikke bare gaverne – jo, dem også – men ALT.

Du ved, duften af småkager, der bliver bagt i ovnen. Pebernødder, der knaser mellem tænderne. Eller duften af appelsiner med nelliker stukket i – som mor hænger i vinduet og siger, det er "juleduft". Det er ligesom om, hele huset forvandler sig til noget magisk.

Og alle lydene. Julemusik i radioen. Papir, der bliver klippet og tapet og foldet. Min lillesøster, der hvisker "jeg tror, det bliver i år, jeg ser julemanden!"

Men det sværeste... det er ventetiden. Den er *ulidelig*. Man går bare og glor på gaverne under træet og prøver at regne ud, hvad der er hvad. Jeg prøvede at ryste én i går – bare lidt – og så sagde den *klonk*. Det kunne være LEGO. Eller... måske en bog. Men jeg håber på LEGO.

Og jeg prøvede at lade som om, jeg ikke tænker på gaverne hele tiden. Som om jeg er voksen og har overskud. Men det har jeg ikke. Jeg er et barn. Og børn venter ikke godt.

Det værste er juleaften lige inden gaverne. Det der lange måltid! Jeg elsker and – bevares – men hvor mange gange kan man tygge på en brun kartoffel, mens man prøver at virke interesseret i en onkels samtale om vinterdæk?

Men når vi endelig når dertil... hvor lysene tændes i træet, og vi går rundt og synger. Lidt falsk og lidt for stille. Så sker der noget. En slags magi. Det dér glimt i alles øjne. Den varme, stille fornemmelse i brystet.

Og dér – lige dér – så giver ventetiden mening. For det er ikke kun gaverne. Det er forventningen. Det er håbet. Det er jul.

”Jul? Nej tak!”

(Emne: At man hader jul og synes, det er spild af tid)

Du ved, hvad der virkelig irriterer mig? Jul.

Ja, jeg ved det – det er næsten helligbrøde at sige. Men helt ærligt? Jeg synes, det er et kæmpe cirkus. Et stress-show forklædt som hygge.

Folk stresser rundt i butikker som gale, smiler falskt og køber gaver, de ikke har råd til, til folk, de ikke engang kan lide. Og så skal man stå og pakke det hele ind i glitrende papir og sige "Nåååh, hvor er det lige dét, jeg ønskede mig!"

Nej. Det er ikke det, jeg ønskede mig. Jeg ønskede mig fred. Stilhed. Ikke en lyskæde, der blinker i mit ansigt hele december.

Og maden! Julemad er da hyggeligt – den første dag. Men efter fjerde omgang flæskesteg og rødkål, så drømmer jeg om en salat.

Og så er der familiejulen. Hvor man skal sidde ved et bord og lade som om, man har det hyggeligt. Onkel Kurt, der drikker for meget. Tante Bente, der skal blande sig i alt. Og den evige "nå, er du så glad for dit arbejde?"... NEJ, tante Bente, og det rager faktisk ikke dig.

Jul er én lang forventning om, at alle skal være glade – uanset hvordan de har det. Og jeg synes, det er uretfærdigt. Man kan ikke bestille glæde på kommando. Nogle år har man bare ikke lyst.

Så i år har jeg besluttet noget. Jeg holder *min* jul. Ingen tvangshygge. Ingen tømmermænd fra sukker og socialt pres. Bare mig, en god bog, måske en kop te. Og det bliver nok den bedste jul, jeg har haft i årevis.

Så... glædelig jul, siger jeg – men på min måde.

"Mit hemmelige juleønske"

Du ved... man siger, at med alderen lærer man at skrue ned for forventningerne.

At man ikke længere skriver ønskesedler, ikke tæller dage i december, ikke sidder og håber.

Men... det passer ikke. Ikke helt i hvert fald.

For jeg har stadig et ønske. Et juleønske. Ikke noget stort, ikke noget der larmer. Det er ikke en ny bil eller et ur, jeg aldrig får brugt. Det er... stilhed. Ikke den ensomme slags. Men den gode. Den, hvor man kan trække vejret dybt uden at skulle måle, hvad man siger.

Jeg ønsker mig fred. Ikke derude i verden. Nej, bare her... mellem væggene. Hjemme.

Jeg ved ikke, hvornår det begyndte at knirke. Der var ikke nogen stor eksplosion, ingen drama. Bare... små hak i hverdagen. Tavsheden ved middagsbordet. De samtaler, man ikke gider tage, fordi man kender svaret på forhånd.

Og nu? Nu er det som om, vi hver især går rundt i hver vores lille boble. Jeg laver kaffe. Hun tømmer opvaskemaskinen. Vi siger "hej" og "skal du noget i weekenden?" Men det er tomt snak. Der er ikke rigtig nogen, der lytter.

Så mit ønske i år – det er, at vi kan finde hinanden igen. Ikke med fyrværkeri. Bare... et blik. En samtale, hvor man tør være lidt sårbar. Et grin. Et minde. Et lille lys i mørket.

Det lyder måske naivt. Men julen gør noget ved én. Den hiver alt det frem, man har gemt væk i løbet af året. Det, man savner. Det, man ikke fik sagt. Det, man stadig håber på, men ikke tør indrømme.

Og ja – jeg ønsker stadig. Selvom jeg er voksen og har lært, at livet sjældent serverer mirakler.

Men hvis nu. Hvis nu bare en lille bitte ting forandrer sig. En gestus. En hånd på skulderen. Et "jeg savner dig", der kommer før det er for sent.

Så ville det være den bedste gave, jeg kunne få.

Og hvis det sker... så tror jeg, jeg vil begynde at tro på julemirakler igen. Ikke som barn – men som en person, der ved, at håb ikke er noget, vi vokser fra.

Vi vokser ind i det.

"Jeg så en nisse!"

(Emne: Man tror, man har set en nisse)

Okay... du må ikke tro, jeg er tosset. Men jeg så noget. Eller... nogen.

Det var i går aftes. Jeg var ude at gå med vores hund, Max, og der var sne over det hele. Sådan kridhvid og sprød, og månen gjorde den helt sølvagtig. Der var næsten ikke en lyd. Kun vores skridt og hans snøften i sneen.

Og så – lige da vi går forbi den store gran, du ved, den gamle én bag skuret – så ser jeg det. Noget bevæger sig. Lynhurtigt. En lille skikkelse. Rød hue, grøn frakke, og et ansigt der... smilede. Men ikke sådan almindeligt. Mere som om det vidste noget, jeg ikke vidste.

Jeg frøs helt. Max stoppede også op. Han begyndte at logre, som om han kendte den.

Og jeg sværger – jeg sagde "hej" – og den nikkede. Lige dér. Et lille nik, og så var den væk. Ikke løb væk. Mere... forsvandt. Som damp.

Jeg ved godt, det lyder mærkeligt. Men jeg har tænkt over det hele natten. Det *må* have været en nisse. En rigtig én. Ikke en dekoration. Ikke en udklædt far i et stormagasin. En rigtig nisse!

Og ved du hvad? Det gav mening. Jeg mener, hvorfor skulle der ikke være nisser? Vi har så meget, vi ikke forstår. Og julen... julen er jo fuld af mærkelige ting. Lys midt i mørket. Håb, når alt er koldt. Nisser kunne sagtens være en del af det.

Måske viser de sig kun for dem, der virkelig tror. Eller dem, der har brug for det. Og måske... var det min tur i år.

Så nu holder jeg øje. For hvem ved – måske er han der igen i morgen.

"Grønland, her kommer jeg!"

(Emne: At rejse til Grønland)

Jeg skal til Grønland! Det føles stadig helt vildt at sige det højt. Grønland.

Det lyder som noget fra et eventyr. Et sted, man læser om i bøger, hvor isbjergene sejler forbi som spøgelse, og luften er så ren, at man næsten ikke tør trække vejret.

Jeg har pakket alt, tror jeg. Uld, fleece, termotøj... og så alligevel, jeg ved ikke, om man nogensinde *kan* pakke sig klar til Grønland.

Det er ikke bare en ferie. Det er en rejse ind i noget andet. Noget ægte.

Jeg glæder mig til at møde slædehunde. Til at mærke vinden bide i kinderne og stå i stilheden, hvor alt er dæmpet af sne. Og måske – hvis jeg er heldig – se nordlys. Som danser hen over himlen, som levende ånder.

Men jeg glæder mig også til at mærke noget i mig selv. Noget, jeg måske har glemt. For vi lever i en verden, hvor alting går stærkt. Herhjemme kan man ikke engang nå at tænke én tanke færdig, før telefonen ringer.

Grønland... det virker som et sted, hvor man kan finde stilhed. Og mening.

Og så... måske... møder jeg nogen. En ægte nisse. Jeg ved godt, det lyder barnligt, men hvorfor ikke? Hvis julemanden bor et sted, så *er* det Grønland.

Og jeg har tænkt mig at kigge efter ham. Og lytte. Og tro. For i Grønland – tror jeg – kan alt ske.